

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. F.**, bývajúcej v Š., zastúpenej JUDr. H. B., advokátkou v D., proti žalovanému **I. P.**, bývajúcemu v Š., zastúpenému JUDr. S. G., advokátkou v B., **o vrátenie daru**, vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 4 C 22/2009, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 6. septembra 2011 sp. zn. 9 Co 294/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Dunajská Streda rozsudkom z 9. júna 2010 č.k. 4 C 22/2009-117 zamietol návrh žalobkyne. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Zároveň súd žalobkyňu priznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Rozhodnutie odôvodnil tým, že medzi žalobkyňou ako daryňou a žalovaným ako obdarovaným bola v roku 2006 uzatvorená darovacia zmluva (nehnutelnosti v k. ú. Š., zapísané v KN na LV č. X., rodinný dom s. č. X., parc. č. X., parc. č. X.). Vzájomné vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným boli narušené v roku 2007 a to po zoznámení sa žalovaného s jeho priateľkou E. B.. Žalobkyňa začala mať vážne výhrady voči priateľke žalovaného a chcela, aby sa žalovaný s ňou rozišiel. Trvala na tom, že pokiaľ žalovaný neukončí svoj vzťah s priateľkou, nemôže naďalej v dome bývať. Následne preto žalovaný z domu odišiel. Žalovaný sa nikdy nesprával hrubo voči žalobkyňu. Vypočutí svedkovia (medzi ktorými boli aj členovia blízkej rodiny žalobkyne), taktiež potvrdili, že nehody medzi účastníkmi konania vznikali výlučne kvôli osobe priateľky žalovaného.

Nezáujem žalovaného spočívajúci v nenavštevovaní žalobkyne pri príležitosti sviatkov a jej životných jubileí je síce porušením zaužívaných pravidiel morálky, nedosahuje však zákonom požadovanú intenzitu. V danom prípade nemožno hovoriť ani o neposkytnutí potrebnej pomoci žalobkyni. Žalobkyňa má síce zdravotné problémy, nie je však zo strany žalovaného na pomoc odkázaná. Medzi účastníkmi konania nedošlo k uzavretiu zaopatrovacej zmluvy. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané hrubé porušenie dobrých mravov správaním sa žalovaného ako obdarovaného voči žalobkyni ako darkyni alebo členom jej rodiny. Z toho dôvodu súd návrh žalobkyne na vrátenie daru zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 150 ods. 1 O.s.p. a o oslobodení žalobkyne od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobkyne a žalovaného rozsudkom zo 6. septembra 2011 sp. zn. 9 Co 294/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil, svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil. Odvolací súd v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. Zároveň dodal, že k zániku darovacieho vzťahu v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka dochádza na základe dvoch po sebe nasledujúcich právnych skutočností: a) hrubého porušenia dobrých mravov správaním sa obdarovaného voči darcovi alebo členom jeho rodiny, b) jednostranného právneho úkonu darcu adresovaného obdarovanému. Predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu nie je akékoľvek nevhodné správanie obdarovaného alebo len jeho nevďačnosť, ale také správanie sa, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu možno kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov. Ide buď o porušenie značnej intenzity, alebo porušovanie sústavné, alebo aj neposkytnutie potrebnej pomoci darcovi alebo iným osobám, ktorá vyplýva buď z právnych noriem alebo zmluvného vzťahu. Súd prvého stupňa v danom prípade vykonal dostatočné dokazovanie na zistenie intenzity porušovania dobrých mravov správaním sa žalovaného ako obdarovaného voči žalobkyni ako darkyni. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Navrhla rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Dôvodnosť dovolania vyvodzovala z § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Uviedla, že konanie zahájila z veľmi vážnych dôvodov voči svojmu vnukovi, ktorého vychovávala

od útleho veku. V čase uzatvorenia darovacej zmluvy bývali všetci v predmetnej nehnuteľnosti. V tom čase bol zdravotný stav žalobkyne lepši, o nehnuteľnosti sa žalobkyňa starala výlučne sama a vnuk ochotne v prípade pomoci pomohol. Po tom, ako vnuk (žalovaný) nadviazal známosť, z domu sa odsťahoval, býva so svojou priateľkou a o žalobkyňu sa prestal zaujímať. Posledné 4 roky sa zdravotný stav žalobkyne výrazne zhoršil a úspory sa znížili. Žalovaný žalobkyňu nenavštevuje, vysmieva sa jej a správa sa voči nej nevhodne. Žalovaný darované nehnuteľnosti nechce vrátiť dobrovoľne. Žalobkyňa je názoru, že práve toto je prípad, ktorý má na mysli § 630 Občianskeho zákonníka.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanvej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Žalobkyňou napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky vyššie uvedených rozsudkov, preto prípustnosť dovolania z § 238 O.s.p. vyvodit' nemožno.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1

O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľka vady v zmysle § 237 O.s.p. nenamietala a tieto nezistil ani dovolací súd.

Dovolateľka vo svojom dovolaní namietala, že súdy oboch stupňov vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia).

V danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení

s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.), navyše žalovanému ani žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2012

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová